

බර්බදානය විනිස යි.

සතර කර්මස්ථාන භාවනා

බුද්ධානුස්සති භාවනාව

සම්පදක

සුඵල දීප්පිටකොඬු සෝමගාන්ත ස්වාමීන් වහන්සේ

සතර කර්මස්ථාන භාවනා
බුද්ධිධානුස්ඤ්ඤා භාවනාව

සම්පාදක
පූජ්‍ය දිප්පිටිගොඩ සෝමගෝනි ස්වාමීන් වහන්සේ

ප්‍රථම මුද්‍රණය : නවම්/2550 (2007 පෙබරවාරි)

Copyright © Ven. Dippitigoda Somashantha & Sri Saddharma Sansadaya,
Dhammarama Yogashramaya - 2007

ප්‍රකාශනය
ශ්‍රී සද්ධර්ම සංසදය
ධම්මාරාම යෝගාශ්‍රමය

විමසීම:- 072 - 4102400
වෙබ් අඩවිය: www.sadaham.net

පිටු සැකසීම හා මුද්‍රණය
e-Artefacts Technologies
305/5, Hansagiri Road, Gampaha.
Tel: 072-4102400, 077-3021777
Web: www.eartefacts.com

පෙරවදන

“සුප්පබුද්ධං පබුජ්ඣධන්ති
සද්‍ය ගෝතමසාවකා,
යේසං දිවා ච රත්තෝ ච,
නිච්චං බුද්ධගතාසති.”

‘බුදුගුණ සිහි කරමින් දිවා රැ දෙකෙහි නිතර බුද්ධානුස්සති භාවනාවෙහි යෙදුණු බුද්ධශ්‍රාවකයෝ සැම කල්හි මනා පිබිදීමෙන් පුබුදිති’ යනු එම ධම්මපද ගාථා රත්නයෙහි අදහස යි.

මෙලොව පරලොව දෙලොව සැපත් නිවන් සැපත් කැමති වන සැදහැකි බුද්ධශ්‍රාවකයන් විසින් වැඩිය යුතු භාවනාවකි, බුද්ධානුස්සති භාවනාව. ‘නත්ථී මේ සරණං අඤ්ඤං බුද්ධෝ මේ සරණං වරං’ - ‘බුදුරජාණන් වහන්සේ හැර මට අන් සරණක් නැත. බුදුරජාණන් වහන්සේ මට ඇති උතුම් ම පිහිට ය’ යනුවෙන් බුද්ධරත්නය සරණ යන බුද්ධශ්‍රාවකයාට නිතර බුදුගුණ සිහි කිරීමෙන් නිවන් සුව කෙළවර කොට ඇති බොහෝ ආනිසංස ලබා ගත හැකි ය. බුදුගුණ නිතර සිහි කරන ශ්‍රාවකයාගේ ශරීරය ද චෛත්‍යයක් මෙන් පිදිය යුතු බවට පත් වේ.

බුදුගුණ සිහි කිරීම පරලොව සැපතට හේතු වන අයුරු මට්ටකුණ්ඩලී කථාවස්තුවෙන් පැහැදිලි වේ. මරණාසන්න ව සිටි මට්ටකුණ්ඩලී බමුණු තරුණයා දෙතිස් මහාපුරුෂ ලක්ෂණයන්ගෙන් බබළන සවණක් සන බුද්ධරත්මියෙන් ගෝභාවත් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ බුදුරුව දෑක සිත පහදවා ගත් කුසලයෙන් මරණින් මතු මහාදිව්‍යරාජයෙකු ව ඉපිද අනතුරු ව සෝතාපත්ති ඵලයට ද පත් විය.

තව ද සිගාලකමාතා තෙරණින් වහන්සේ ද නිතර බුදුගුණ සිහි කරමින් බුද්ධානුස්සතිය වඩා එම ශ්‍රද්ධාව පාදක කර ගෙන ඒ ජීවිතයේ දී ම මාර්ග-ඵල නිවන් සුව සාක්ෂාත් කර ගත් සේක.

මෙලෙස මෙලොව-පරලොව දෙලොව සැපත් නිවන් සැපත් ගෙන දෙන්නා වූ බුද්ධානුස්සති භාවනාවට පිවිසෙන

අත්වැලක් ලෙස මෙම ධර්ම ග්‍රන්ථය සම්පාදනය කළ පූජ්‍ය දිප්පිටිගොඩ සෝමඛාන්ත ස්වාමීන් වහන්සේට ධර්මඥන-භාවනාඥන දියුණු කර ගෙන අමා නිවන් සුව අත්විඳීමට මෙම ධර්මදූතමය කුසලය හේතු වාසනා වේවා! මුද්‍රණ කටයුතු සිදු කළ පින්වත් පුණ්‍ය ශ්‍රී තුෂන්ත තරුණ උපාසක මහතාට හා උපේක්ෂා පියරංගිකා මෙනෙවියටත් මුද්‍රණාලයේ කාර්යමණ්ඩලයේ සෑමදෙනාටත් දයක පින්වතුන්ටත් දෙලොව සැප සහ නිවන් සුව අත්විඳීමට මෙම ධර්මදූතමය කුසලය හේතු වාසනා වේවා!

මෙයට,
සසුන් ලැදි,

පූජ්‍ය නාවල ධම්මානන්ද හිමි,
ශ්‍රී සද්ධර්ම සංසදය,
ධම්මාරාම යෝගාශ්‍රමය.

හැඳින්වීම

“බුද්ධෝපි බුද්ධස්ස භණ්ණො චණ්ණං
කප්පමපි චේ අඤ්ඤමභාසමානෝ
බියේථ කප්පෝ විරදීසමන්තරේ
චණ්ණෝ න බියේථ තථාගතස්ස”

“ලොච්ඡුරා බුදුරජාණන් වහන්සේනමක් ආයුෂ අවසන් වන තෙක් වෙනත් ධර්මයක් දේශනා නො කර බුදුගුණ ම දේශනා කරන්නේ නම්, තමන් වහන්සේගේ ආයුෂ ගෙවී ගිය ද තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේනමකගේ බුදුගුණ වර්ණනාව නිම කළ නො හැක්කේ ය.”

මේ අනු ව අපට පැහැදිලි වන්නේ බුදුගුණ තරම් පරම ගම්භීර ගුණයක් මෙම මිනිසිට තවත් නොමැති බව ය. අපගේ අරමුණ වූයේ ඒ අනන්ත වූ බුදුගුණ සාගරයෙන් දිය දෝතක් ගෙන ධර්ම පිපාසිත සැදහැනි ජනයාගේ දහම් පිපාසය නිවාලීම ය. මෙම සත්ක්‍රියාව අප වෙත පවරමින් ආරාධනා කරන්නට යෙදුණේ ඉංගිරිය රජයේ රෝහලේ වෛද්‍ය චින්තා කළුබෝවිල මහත්මිය, එච්. කේ. කළුබෝවිල මහතා යන පින්වතුන් දෙදෙනා විසිනි.

දුනාදි පින්කම්, ශීලාදි ගුණධර්මවලින් පමණක් නො නැවතී භාවනාදි ප්‍රතිපත්තීන් ද පිරීමට වෑයම් කරන ආධුනික යෝගාවචරයන්ට මෙම බුදුගුණ භාවනාව ප්‍රථමයෙන් සමථ වශයෙන් දියුණු කොට, පසු ව විදර්ශනාවට යොමු කර ගැනීම තුළින් තමන් අපේක්ෂා කරන ඒ අමා නිවන්සුව අත්විඳීමට කෙදිනක හෝ හැකි වනු ඇත. එය එසේ ම වේවා යනු අපගේ පැතුම යි.

මෙම ධර්ම සංග්‍රහය සම්පාදනය කිරීමෙන් අප ජනිත කර ගත් ධර්මදනමය කුසල සම්භාරය මාගේ ගුරුදේවෝත්තම අතිපූජනීය, මහාවිහාරවංශික ශ්‍රාමෝපාලි වනවාස සංඝ සභාවේ අනුනායක මහෝපාධ්‍යාය, විනය කීර්ති ශ්‍රී සද්ධාතිස්ස ගෞරව ශාස්ත්‍රවේදී පණ්ඩිත අම්පිටියේ මංගලාභිධාන නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේට විංශත්ශතවර්ෂාධික කාලයක්

ආයුරාචාර්ය ශ්‍රී සම්පත් වර්ධනය වීම පිණිස හේතු වේවා!
ප්‍රාර්ථනීය බෝධියකින් අමා නිවන් සුව අත්විඳීමට මෙම කුසලය
උපනිශ්‍රය වේවා!

අපගේ ආරාධනය අනු ව මෙම ග්‍රන්ථයෙහි අඩුපාඩු
තැන් සකස් කර දෙමින් නිරන්තරයෙන් ග්‍රන්ථකරණයට අප ව
යොමුකරවන සාරවත් පෙරවදනකින් ග්‍රන්ථය සැරසූ ධම්මාරාම
යෝගාග්‍රමාධිවාසී, පූජ්‍ය නාවල ධම්මානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේට
ද මෙම ධර්මදානය කුසල බලයෙන් ආයුරාචාර්ය ශ්‍රී සම්පත්
වර්ධනය වේවා! ප්‍රාර්ථනීය බෝධියකින් අමා නිවන් සුව අත්පත්
වේවා!

හැඳූ වැඩු මවුපිය දෙදෙනා වහන්සේටත් සිවුපසයෙන්
උපස්ථාන කරන දයකකාරකාදී සැමටත් විශේෂයෙන් මෙම
ධර්මදානය පින්කම සිදු කරන වෛද්‍ය චිත්තා කළබෝවිල
මහත්මිය, එච්. කේ. කළබෝවිල මහතා බුද්ධි හා දිනුවන්
කළබෝවිල යන පින්වත් දයක සැමටත්, මෙම ග්‍රන්ථයේ
පරිගණක මුද්‍රණ කටයුතු සිදු කළ පූණ්‍ය ශ්‍රී තුෂන්ත තරුණ
උපාසක මහතාට හා උපේක්ෂා පියරංගිකා මෙනෙවියටත්
මුද්‍රණාලයේ කාර්යමණ්ඩලයේ සැමටත් මෙම ධර්මදානය කුසල
කර්මයේ බලයෙන් ධර්මඥන, භාවනාඥන වර්ධනය කර ගෙන
සුව සේ ජීවිත ගත කොට අවසානයේ ශාන්ත ප්‍රණීත ඒ අමා
නිවන් සුව අත්විඳීමට ලැබේවා!

මෙම ධර්මදානය කුසලය ඉන්ද්‍රෝපේන්ද්‍රාදී සමස්ත
දිව්‍යරාජ සමූහයාටත් සදේවකලෝකයාටත් නිර්වාණාවබෝධය
පිණිස ම හේතු වාසනා වේවා!

සාධු! සාධු!! සාධු!!!

මෙයට,
සසුන් වැඩ කැමති,

පූජ්‍ය දිප්පිටිගොඩ සෝමශාන්ත හිමි,
2007-01-04
(2550 - දුරැතු)

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!
භාග්‍යවත් වූ අර්හත් වූ සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා !!!

බුදුගුණ භාවනාව

“ඒකධම්මෝ භික්ඛවේ භාවිතෝ බහුලීකතෝ ඒකන්තනිබ්බිද්‍ය විරාගාය උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බෝධාය නිබ්බානාය සංවත්තති. කතමෝ ඒකධම්මෝ? බුද්ධානුස්සති.”

(අච්ඡන්දනනිකාය-ඒකක නිපාතය)

“මහණෙනි, එක් උතුම් ධර්මයක් වඩන ලද්දේ, නැවත නැවත පුරුදු කරන ලද්දේ, ඒකාන්තයෙන් සසර පිළිබඳ කලකිරීම පිණිස, සසරෙහි නො ඇලීම පිණිස, ක්ලේශයන් දුරු කිරීම පිණිස, නිවන් මග සපිරීම පිණිස පවතී. කවර එක් ධර්මයක් ද? එනම්, බුදුගුණ අරමුණු කර ගත් සිහිය හෙවත් බුද්ධානුස්සතිය යි.”

භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉහත සඳහන් සූත්‍ර ධර්මයෙන් අවධාරණය කරන්නට යෙදුණේ, බුද්ධානුස්සති භාවනාවෙහි යෙදීමෙන් විදර්ශනාවට පාදක වන ශ්‍රේෂ්ඨ සමාධි තත්ත්වයක් ලබාගත හැකි බව ය. බුදුගුණ භාවනාව වනාහි සමසතලීස් කමටහන් අතරින් පහසුවෙන් උපචාර සමාධි මට්ටමට ලඟාවිය හැකි භාවනා කමටහනකි.

නවකයන් විසින් එකවර බුදුගුණ නවය ම ගෙන භාවනා කරන්නට සුදුසු නො වේ. පළමු ව ‘අරහං’ ගුණයට අයත් බුදුගුණ මෙතෙහි කරමින් එක් ගුණයක් සිහි කිරීම හොඳින් ප්‍රගුණ කිරීමෙන් අනතුරු ව ඉතිරි බුදුගුණ වෙන් වෙන් ව ගෙන ප්‍රගුණ කිරීම වඩා ඵලදායී වනු ඇත.

සිවු-ඉරියවුවල දී ම සිදු කළ හැකි භාවනාවක් වශයෙන් බුද්ධානුස්සති භාවනාව හඳුන්වා දිය හැකි ය. තව ද බුදුගුණ භාවනාව, බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව හක්තියෙන් යුතු ව ම සිදු කළ යුතු භාවනාවකි. ප්‍රථමයෙන් තිසරණ සහිත ශීලයක පිහිටා පූර්වකෘත්‍යය සිදු කොට භාවනා ආසනයෙහි තැන්පත් වී තමන් ඉදිරියෙහි බුදුරජාණන් වහන්සේ

වැඩසිටින සේ සිතින් සනිටුහන් කොට ගෙන භාවනාව ආරම්භ කිරීම සුදුසු ය.

මෙසේ බුදුගුණ එකින්-එක ප්‍රගුණ කිරීම තුළින් සිත තුළ පවතින දෘඩ ඕලාරික ගති පහ ව යාමෙන් සිතෙහි හා කයෙහි තැන්පත් භාවයක් පළමු ව ඇති කර ගත හැකි වනු ඇත.

බුදුගුණ නවය සැකෙවින් මෙසේ ය.

සෝ හගවා ඉතිපි

- අරහං
- සම්මාසම්බුද්ධෝ
- විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ
- සුගතෝ
- ලෝකවිදු
- අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී
- සඤ්චේදවමනුස්සානං
- බුද්ධෝ
- හගවා

ඒ භාග්‍යවත්

බුදුරජාණන් වහන්සේ

- අරහං නම් වන සේක.
- සම්මාසම්බුද්ධ නම් වන සේක.
- විජ්ජාවරණසම්පන්න නම් වන සේක.
- සුගත නම් වන සේක.
- ලෝකවිදු නම් වන සේක.
- අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී නම් වන සේක.
- සඤ්චේදවමනුස්සානං නම් වන සේක.
- බුද්ධ නම් වන සේක.
- හගවා නම් වන සේක.

1. අරහං බුදුගුණය

1. සෝ හගවා කිලෙසේහි ආරකත්තා ඉතිපි අරහං.
2. සෝ හගවා කිලෙසානං හතත්තා ඉතිපි අරහං.
3. සෝ හගවා සංසරචක්කස්ස හතත්තා ඉතිපි අරහං.
4. සෝ හගවා පුජානං අරහත්තා ඉතිපි අරහං.
5. සෝ හගවා රහසාපි පාපානං අකාරිත්තා ඉතිපි අරහං.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සියලු කෙලෙසුන් කෙරෙන් දුරු වූ හෙයින් ද,
2. සියලු කෙලෙස් සතුරන් නැසූ හෙයින් ද,
3. සංසාර චක්‍රයේ අර සිඳුලූ හෙයින් ද,
4. සියලු ආමිස-ප්‍රතිපත්ති පුජාවන් ලැබීමට සුදුසු හෙයින් ද,
5. රහසින්වත් පවී නො කළ හෙයින් ද, අරහං නම් වන සේක.

ඒ අරහං නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

2. සම්මාසම්බුද්ධි බුදුගුණය

1. සෝ හගවා අභිඤ්ඤායානං ධම්මානං සම්මා අභිඤ්ඤාත්තා ඉතිපි සම්මාසම්බුද්ධෝ.
2. සෝ හගවා පරිඤ්ඤායානං ධම්මානං සම්මා පරිඤ්ඤාත්තා ඉතිපි සම්මාසම්බුද්ධෝ.
3. සෝ හගවා පහාතබ්බානං ධම්මානං සම්මා පහිනත්තා ඉතිපි සම්මාසම්බුද්ධෝ.
4. සෝ හගවා සච්ඡිකාතබ්බානං ධම්මානං සච්ඡිකත්තා ඉතිපි සම්මාසම්බුද්ධෝ.
5. සෝ හගවා භාවෙනබ්බානං ධම්මානං භාවිත්තා ඉතිපි සම්මාසම්බුද්ධෝ.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ගුරු උපදේශ නැති ව ම තමන් වහන්සේගේ ම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දක යුතු සියලු ධර්මයන් මනා කොට අවබෝධ කළ හෙයින් ද,
2. පිරිසිදු දක යුතු ධර්මයන් මනා කොට පිරිසිදු අවබෝධ කළ හෙයින් ද,
3. දුරු කළ යුතු ධර්මයන් මනා කොට දුරු කළ හෙයින් ද,
4. සාක්‍ෂාත් කළ යුතු ධර්මයන් මනා කොට සාක්‍ෂාත් කළ හෙයින් ද,
5. වැඩිය යුතු ධර්මයන් මනා කොට වැඩු හෙයින් ද, සම්මාසම්බුද්ධ නම් වන සේක.

ඒ සම්මාසම්බුද්ධ නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

3. විජ්ජාවරණසම්පන්න බුදුගුණය

1. සෝ හගවා තීහි විජ්ජාහි සමන්තාගතෝ ඉතිපි විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ.
2. සෝ හගවා අට්ඨහි විජ්ජාහි සමන්තාගතෝ ඉතිපි විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ.
3. සෝ හගවා පණ්ණරසහි චරණධම්මේහි සමන්තාගතෝ ඉතිපි විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ත්‍රිවිද්‍යාවන්ගෙන් සමන්විත හෙයින් ද,
2. අෂ්ට විද්‍යාවන්ගෙන් සමන්විත හෙයින් ද,
3. පසළොස් 'චරණ' ධර්මයන්ගෙන් සමන්විත හෙයින් ද, විජ්ජාවරණසම්පන්න නම් වන සේක.

ඒ විජ්ජාවරණසම්පන්න නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

ත්‍රිවිද්‍යා නම්,

1. පුබ්බේනිවාසානුස්සති-ඤාණ
2. චුත්‍රපපාත-ඤාණ
3. ආසවකඛය-ඤාණ

අෂ්ට විද්‍යා නම්,

1. විපස්සනා-ඤාණ
2. මනෝමයඉද්ධි-ඤාණ
3. ඉද්ධිවිධ-ඤාණ
4. දිබ්බසෝත-ඤාණ
5. චේතෝපරිය-ඤාණ
6. පුබ්බේනිවාසානුස්සති-ඤාණ
7. දිබ්බචක්ඛ-ඤාණ
8. ආසවකඛය-ඤාණ

පසළොස් 'චරණ' ධර්ම නම්,

1. ශීලය
2. ඉන්ද්‍රිය සංවරය
3. නුවණින් සලකා පමණට වැළඳීම
4. නිදිවරමින් භාවනාවෙහි යෙදීම
5. ශ්‍රද්ධාව
6. පවට ලැජ්ජා වීම
7. පවට බිය වීම
8. බහුශ්‍රැත බව
9. වීර්යය
10. යහපත් සිහිය
11. විදර්ශනා නුවණ
12. ප්‍රථම ධ්‍යානය
13. ද්විතීය ධ්‍යානය
14. තෘතීය ධ්‍යානය
15. චතුර්ථ ධ්‍යානය

4. සුගත බුදුගුණය

1. සෝ භගවා සුගදත්තා ඉතිපි සුගතෝ.
2. සෝ භගවා සුගතත්තා ඉතිපි සුගතෝ.
3. සෝ භගවා සෝභනගමනත්තා ඉතිපි සුගතෝ.
4. සෝ භගවා සුන්දරං ධානං ගතත්තා ඉතිපි සුගතෝ.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සුන්දර වචන ඇති හෙයින් ද,
2. ශෝභන රූප-කාය ඇති හෙයින් ද,
3. ශෝභන ගමන් ඇති හෙයින් ද,
4. සුන්දර වූ ඒ අමා නිවන් පුරයට වැඩි හෙයින් ද, සුගත නම් වන සේක.

ඒ සුගත නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

5. ලෝකවිදු බුදුගුණය

1. සෝ භගවා සත්තලොකස්ස සභාවතෝ සමුදයතෝ නිරෝධතෝ නිරෝධුපායතෝ විදිතත්තා ඉතිපි ලෝකවිදු.
2. සෝ භගවා ඔකාසලොකස්ස සභාවතෝ සමුදයතෝ නිරෝධතෝ නිරෝධුපායතෝ විදිතත්තා ඉතිපි ලෝකවිදු.
3. සෝ භගවා සඛිකාරලොකස්ස සභාවතෝ සමුදයතෝ නිරෝධතෝ නිරෝධුපායතෝ විදිතත්තා ඉතිපි ලෝකවිදු.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සියලු සත්ත්ව ලෝකයන් පිළිබඳ ව එම ලෝකවල ස්වභාව- සමුදය- නිරෝධ-මාර්ග සත්‍යයන් අවබෝධ කළ හෙයින් ද,

2. සියලු අවකාශ ලෝකයන් පිළිබඳ ව එම ලෝකවල ස්වභාව - සමුදය - නිරෝධ - මාර්ග සත්‍යයන් අවබෝධ කළ හෙයින් ද,
3. සියලු සංස්කාර ලෝකයන් පිළිබඳ ව එම ලෝකවල ස්වභාව - සමුදය - නිරෝධ - මාර්ග සත්‍යයන් අවබෝධ කළ හෙයින් ද, ලෝකවිද්‍ය නම් වන සේක.

ඒ ලෝකවිද්‍ය නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

6. අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී බුදුගුණය

1. සෝ භගවා දම්බබ්බානං තිරච්ඡානපුරිසානං දම්බත්තා ඉතිපි අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී.
2. සෝ භගවා දම්බබ්බානං මනුස්සපුරිසානං දම්බත්තානං ඉතිපි අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී.
3. සෝ භගවා දම්බබ්බානං අමනුස්සපුරිසානං දම්බත්තානං ඉතිපි අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙතත් කිසිදු කෙනෙකුට දමනය කළ නො හැකි වණ්ඩ නපුරු තිරිසන් සතුන් දමනය කළ හෙයින් ද,
2. මනුෂ්‍ය පුරුෂයන් දමනය කළ හෙයින් ද,
3. අමනුෂ්‍ය පුරුෂයන් දමනය කළ හෙයින් ද, අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී නම් වන සේක.

ඒ අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

7. සථා දේවමනුස්සානං බුදුගුණය

1. සෝ භගවා ඉධලොකත්ථේන දේවමනුස්සානං අනුසාසිතත්තා ඉතිපි සථා දේවමනුස්සානං.
2. සෝ භගවා පරලොකත්ථේන දේවමනුස්සානං අනුසාසිතත්තා ඉතිපි සථා දේවමනුස්සානං.
3. සෝ භගවා පරමත්ථේන දේවමනුස්සානං අනුසාසිතත්තා ඉතිපි සථා දේවමනුස්සානං.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සියලු දෙවිමිනිසුන්ට මෙලොව අර්ථයෙන් අනුශාසනා කළ හෙයින් ද,
2. සියලු දෙවිමිනිසුන්ට පරලොව අර්ථයෙන් අනුශාසනා කළ හෙයින් ද,
3. සියලු දෙවිමිනිසුන්ට පරමාර්ථ වශයෙන් (නිවන් අවබෝධ කරනු පිණිස) අර්ථයෙන් අනුශාසනා කළ හෙයින් ද, සථා දේවමනුස්සානං නම් වන සේක.

ඒ සථා දේවමනුස්සානං නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

8. බුද්ධ බුදුගුණය

1. සෝ භගවා දුක්ඛසච්චස්ස බුජ්ඣිතත්තා ඉතිපි බුද්ධෝ.
2. සෝ භගවා සමුදයසච්චස්ස බුජ්ඣිතත්තා ඉතිපි බුද්ධෝ.
3. සෝ භගවා නිරෝධසච්චස්ස බුජ්ඣිතත්තා ඉතිපි බුද්ධෝ.
4. සෝ භගවා මග්ගසච්චස්ස බුජ්ඣිතත්තා ඉතිපි බුද්ධෝ.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දුකඩ සත්‍යය අවබෝධ කළ හෙයින් ද,
2. දුකඩසමුදය සත්‍යය අවබෝධ කළ හෙයින් ද,
3. දුකඩනිරෝධ සත්‍යය අවබෝධ කළ හෙයින් ද,
4. දුකඩනිරෝධගාමිනීපටිපදා ආර්යසත්‍යය යන චතුරාර්යසත්‍ය ධර්මයන් තමන් වහන්සේගේ ම නුවණින් අවබෝධ කර ගත් හෙයින් ද, බුද්ධ නම් වන සේක.

ඒ බුද්ධ නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

තමන් වහන්සේ කවුරුන් ද' යි කියා ඇසූ පැනයකට, තුන්ලෝකාග්‍ර වූ බුදුපියාණන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ පිළිබඳ ව මෙසේ වදාළ සේක.

“අභිඤ්ඤෙය්‍යං අභිඤ්ඤානං
භාවෙනබ්බඤ්ඤව භාවිතං
පහාතබ්බං පහීනං මේ
තස්මා බුද්ධෝස්මි බ්‍රාහ්මණ”

“බ්‍රාහ්මණය, තථාගතයන් වහන්සේ විශේෂ නුවණින් අවබෝධ කළ යුතු සියල්ල අවබෝධ කර ගත් සේක. වැඩිය යුතු සියලු ධර්මයන් මනා කොට වැඩු සේක. ප්‍රභාණය කළ යුතු සියලු කෙලෙස් දුරු කළ සේක. එබැවින් තථාගතයන් වහන්සේ 'බුද්ධ' නම් වන සේක.”

9. හගවා බුදුගුණය

1. සෝ හගවා යසමහන්තකාය සමන්තාගතත්තා ඉතිපි හගවා.
2. සෝ හගවා පුඤ්ඤමහන්තකාය සමන්තාගතත්තා ඉතිපි හගවා.
3. සෝ හගවා ටාමමහන්තකාය සමන්තාගතත්තා ඉතිපි හගවා.
4. සෝ හගවා ඉද්ධිමහන්තකාය සමන්තාගතත්තා ඉතිපි හගවා.
5. සෝ හගවා පඤ්ඤමහන්තකාය සමන්තාගතත්තා ඉතිපි හගවා.
6. සෝ හගවා හග්ගරාගත්තා ඉතිපි හගවා.
7. සෝ හගවා හග්ගදෝසත්තා ඉතිපි හගවා.
8. සෝ හගවා හග්ගමෝහත්තා ඉතිපි හගවා.

සිංහල අනුවාදය:-

1. ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ මහත් වූ යශසින් සමන්විත වූ හෙයින් ද,
2. පුණ්‍යමහන්තතාවයෙන් සමන්විත වූ හෙයින් ද,
3. ටාමමහන්තතාවයෙන් සමන්විත වූ හෙයින් ද,
4. සාද්ධිමහන්තතාවයෙන් සමන්විත වූ හෙයින් ද,
5. ප්‍රඥමහන්තතාවයෙන් සමන්විත වූ හෙයින් ද,
6. රාගය නැසූ හෙයින් ද,
7. ද්වේෂය නැසූ හෙයින් ද,
8. මෝහය නැසූ හෙයින් ද, හගවා නම් වන සේක.

ඒ හගවා නම් බුදුගුණයෙන් සමන්වාගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට මම නමස්කාර කරමි; මාගේ නමස්කාරය වේවා!

මෙසේ බුදුගුණ සිහි කරන්නා වූ යෝගාවචරයාගේ සිත තුළ ක්‍රමයෙන් රාගය යටපත් වේ. ද්වේෂය යටපත් වේ.

මෝහය යටපත් වේ. මෙසේ රාගාදී කෙලෙසුන් සිතට නො නැගෙන හෙයින් නීවරණ මතු වීම වැළකී යයි. මේ ආදී වශයෙන් නැවත නැවත බුදුගුණයන් සිහි කරන කල්හි නීවරණයන් යටපත් වීමෙන් ක්‍රමයෙන් ධ්‍යානාංගයන් වර්ධනය වීම සිදු වේ. ශ්‍රද්ධාදී ඉන්ද්‍රියයෝ සම ව ක්‍රියාකාරී වෙති. භාවනාව ප්‍රගුණ වීමත් සමග බුදුගුණයන්ට ම සිත නැඟීමේ විතර්කය ද බුදුගුණයෙහි ම සිත හැසිරීමේ විචාරය ද සිත ක්ලේශයන්ගෙන් වෙන් ව ඉතා ශාන්ත ව විතක්ක, විචාර චෛතසික දෙකට අනුගත ව පැවැත්ම නිසා බලවත් ප්‍රීතිය ද ප්‍රීතිය නිසා කයෙහි හා සිතෙහි පවතින ඕලාරික ස්වභාවයන් නැති වීමෙන් චිත්ත, චෛතසිකයන්ගේ සුවය ද සුවයේ ශාන්ත භාවය හේතු කොට ගෙන ඒකාග්‍රතාව ද යන ධ්‍යානාංග පස පහළ වීම සිදු වනු ඇත. බුදුගුණයන්හි අතිගම්භීර බව නිසා ද නොයෙක් අයුරින් බුදුගුණ සිහි කිරීම නිසා ද අර්පණා ධ්‍යාන නො ලැබෙන අතර බුද්ධානුස්සති භාවනාවෙන් ලැබෙන්නේ උපචාර ධ්‍යානය යි.

බුදුගුණ භාවනාවේ නියුතු වන්නෙකුට පහත ආනිසංස තෙලෙස [13] ලැබෙනු ඇත. ඒවා එකවර සම්පූර්ණ නො වේ. එහෙත් ක්‍රමයෙන් සිත උපචාර-ධ්‍යානයට පත් වන විට මෙම ආනිසංස ද එකින් එක ලැබෙනු ඇත.

1. බුද්ධ ගෞරවය දියුණු තියුණු වීම.
2. ශ්‍රද්ධාව දියුණු තියුණු වීම.
3. බුද්ධගුණාරම්මණයේ නිරතුරු ව සිහිය පිහිටීම.
4. භාවනාඥාන දියුණු වීම.
5. භාවනා ප්‍රීතිය බහුල වීම.
6. දුක් පීඩා ඉවසිය හැකි වීම.
7. බුදුරජාණන් වහන්සේ සමග වෙසෙමි'යි යන හැඟීම ඇති වීම.
8. බුදුරජාණන් වහන්සේ අරමුණු කර ගෙන සිත පැවතීම.
9. ධ්‍යානයට පූර්වභාග ප්‍රීතිය ඇති වීම.
10. කෙලෙස් පීඩා සන්සිදි සිත-කය සැහැල්ලු වීම.
11. ධ්‍යානයට පූර්වභාග සුඛය ඇති වීම.
12. ධ්‍යානයට පූර්වභාග ඒකාග්‍රතාව ඇති වීම.
13. අංග සම්පූර්ණ උපචාර ධ්‍යානය ලැබීම.

නව අරභාදි බුදුගුණ සිහි කිරීමේ ගාථා

1. සවාසනේ කිලෙසේ සෝ
ඵකෝ සබ්බේ නිසානිය,
අහු සුසුද්ධසන්තානෝ
පුජානඤ්ච සදුරහෝ.

තේරුම:- ඵ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ වාසනා (කෙලෙස් පුරුදු) සහිත කෙලෙස් සියල්ල ම නැසූ සේක. පිරිසිදු වූ චිත්ත සන්තානයක් ඇති හෙයින් හැමකල්හි ම තුන්ලෝවාසින්ගේ ආමිස-ප්‍රතිපත්ති පුජාවන් ලැබීමට සුදුසු වූ සේක.

2. සබ්බකාලගතේ ධම්මේ
සබ්බේ සම්මා සයං මුනි,
සබ්බාකාරේන බුජ්ඣත්වා
ඵකෝ සබ්බඤ්ඤානං ගතෝ.

තේරුම:- සියලු කල්හි සියලු කාලයන්ට අයත් ධර්මයන් සර්වාකාරයෙන් අවබෝධ කොට අසහාය වූ සේක. සර්වඥ බවට පැමිණි සේක.

3. විපස්සනාදි විජ්ජාහි
සිලාදිවරණේහි ච,
සුසම්ඳ්ධෙහි සම්පන්නෝ
ගගනාහේහි නායකෝ.

තේරුම:- තුන්ලොවට නායක වූ සර්වඥයන් වහන්සේ අෂ්ට විද්‍යා පසළොස් වරණ ධර්මයන්ගෙන් ශෝභමාන වන සේක.

4. සම්මාගතෝ සුභං ධානං
අමෝසවචනෝ ච සෝ,
තිව්ධස්සා'පි ලෝකස්ස
ඤ්ඤා නිරවසේසතෝ.

තේරුම:- ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දූත, ශීලාදී ගුණධර්මයන් කරණ කොට ගෙන මනාකොට නිවනට වැඩි සේක. යහපත් වචන ඇති හෙයින් ද තුන් ලෝකය ම තමන් වහන්සේගේ නුවණින් දත් සේක.

5. අනේකේහි ගුණෝසේහි
සබ්බසත්තූත්තමෝ අහු,
අනේකේහි උපායේහි
නරදම්මේ දමේසි ව.

තේරුම:- ඒ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළ පැවති නොයෙක් ගුණ සමූහය හේතු කොට ගෙන දෙවිමිනිස් ආදී සියල්ලන්ට ම උතුම් වූ සේක. දමනය කළ නො හැකි සත්ත්වයන්ව විවිධ ක්‍රමෝපායයන් භාවිත කරමින් දමනය කළ සේක.

6. ඒකෝ සබ්බස්ස ලෝකස්ස
සබ්බසත්තානුසාසකෝ,
භාග්‍යඉස්සරියාදීනං
ගුණානං පරමෝ නිධි.

තේරුම:- ඒ සර්වඥයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි අසහාය වූ සේක. සියලු සත්ත්වයන්ට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන සේක. භාග්‍ය, චේශ්වරිය ආදී ගුණයන්ට පරම වූ ගුණාකරයකි.

7. පඤ්ඤස්ස සබ්බධම්මේසු
කරුණා සබ්බජන්තුසු,
අත්තඝථානං පරඝථානං
සාධිකා ගුණජෙට්ඨිකා.

තේරුම:- ඒ සර්වඥයන් වහන්සේගේ ප්‍රඥාව සියලු ධර්මයන් කෙරෙහි පැතිර පවතී. කරුණාව වනාහි සියලු සත්ත්ව ප්‍රජාව කෙරෙහි පැතිර පවතී. ආත්මාර්ථය මෙන් ම

පරාර්ථයන් සිදු කරන්නා වූ බුද්ධගුණයන්ගෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨ ය.

8. දයාය පාරමිචිත්වා

පඤ්ඤායත්තානමුද්ධරි,
උද්ධරි සබ්බධම්මේ ච,
දයායඤ්ඤේ ච උද්ධරි.

තේරුම:- ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දයාවෙන් දුනාදි පාරමි ධර්මයන් රැස් කොට සංසාරයෙන් එතෙර වූ සේක. දත යුතු සියලු ධර්මයන් අවබෝධ කළ සේක. කරුණාවෙන් අන්‍යයන් ද සසර සයුරෙන් ගොඩ නැංවූ සේක.

9. දීස්සමානෝපි තාවස්ස

රූපකායෝ අචින්තියෝ,
අසාධාරණ ඤාණඛිපේ
ධම්මකායේ කථාවකා'ති.

තේරුම:- ඒ සර්වඥයන් වහන්සේගේ දෙතිස් මහාපුරුෂ ලක්ෂණවලින් යුත් රූපකාය පවා අචින්තනීය වූවකි. (සිතා නිම කළ නො හැක්කකි.) එහෙයින් අසාධාරණ වූ ඥානයන්ගෙන් යුක්ත වූ ධර්මකායෙහි අචින්තනීයභාවය ගැන කියනු ම කිම!

බුදුගුණ භාවනාව ත්‍රිලක්ෂණයට නැංවීම.

බුදුගුණ භාවනාව සිදු කිරීමේ දී පහළ වූ නාම-රූප ධර්ම ක්ෂණයක් ක්ෂණයක් පාසා ඇති ව නැති ව ගිය බැවින් 'අනිත්‍ය' ය. ඇති වීම නැති වීම වශයෙන් නිරන්තරයෙන් අප්‍රමාණ වූ පීඩාවන් ගෙන දෙන බැවින් 'දුක' ය. තමා කැමති ලෙසින් නො පැවති බැවින් 'අනාත්ම' ය.

මෙසේ අනිත්‍ය වූ දුක වූ අනාත්ම වූ නාම-රූප ධර්ම ඒකාන්තයෙන් 'දුක සත්‍යය' නම් වේ.

ඒ 'දුක සත්‍යය' උපදවන්නා වූ පූර්ව භවතෘෂ්ණාව ඒකාන්තයෙන් 'සමුදය සත්‍යය' නම් වේ.

දුක-සමුදය දෙකෙහි නො පැවැත්ම නම් වූ නිර්වාණ ධාතුව ඒකාන්තයෙන් 'නිරෝධ සත්‍යය' නම් වේ.

ඒ 'නිරෝධ සත්‍යය' අවබෝධ කර ගැනීමට වැඩිය යුතු වූ ආර්යඅෂ්ටාංගික මාර්ගය 'මාර්ග සත්‍යය' නම් වේ.

මාගේ මෙම බුදුගුණ භාවනාමය කුසලය උතුම් වූ චතුරායඝිසත්‍ය ධර්මය අවබෝධ කර ගෙන මාර්ග-ඵල නිවන් සුව සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස ම හේතු වේවා. වාසනා වේවා!

සාධු ! සාධු !! සාධු !!!

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ:

- ✍ බු.ප. මජ්ඣිමනිකාය - භයභේරව සූත්‍රය
- ✍ බු.ප. දීඝනිකාය - අම්බට්ඨ සූත්‍රය
- ✍ සිංහල විශුද්ධි මාර්ගය

ධර්මදානය විනිස යි.

“සුප්පබුද්ධං පබුජ්ඣනන්ති
සද්ධං ගෝතමසාවකා,
යේසං දිවා ච රත්තෝ ච,
නිව්චං බුද්ධගතාසති.”

“බුදුගුණ සිහි කරමින් දිවා රෑ දෙකෙහි නිතර බුද්ධානුස්සති
භාවනාවෙහි යෙදුණු බුද්ධශ්‍රාවකයෝ සැම කල්හි මනා පිබිදීමෙන් පුබුද්ධි.”

අතිපූජනීය හා උයනේ අරියධම්ම ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ
ධර්ම දේශනා ඇතුළු පටිගත කරන ලද ධර්ම දේශනා සහ
ශ්‍රී සද්ධර්ම සංසදය මගින් ප්‍රකාශිත දහම් පොත්
www.sadaham.net
යන වෙබ් අඩවිය ඔස්සේ ලබාගත හැකි ය.

ප්‍රකාශනය
ශ්‍රී සද්ධර්ම සංසදය
ධම්මාරාම යෝගාශ්‍රමය
විමසීම :- 072-4102400
වෙබ් අඩවිය:- www.sadaham.net

පිටු සැකසීම හා මුද්‍රණය
e-Artefacts Technologies
305/5, Hansagiri Road, Gampaha
Tel:- 077-3021777, 072-4102400